A°. 1832. | N°. 71.

ZONDAG DEN 2den SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Algemeene Secretarij.

Den 30 Augustus 1832.

De Gouverneur Generaal gelet hebbende op de ingekomen berigten, dat de *Cholera* in Noord Amerika zich heeft geopenbaard; mitsgaders op de mogelijkheid, dat deze ramp van daar in deze Kolonie *zoude* kunnen worden overgebragt.

Is ernstig bedacht geweest om zoo veel mogelijk aan het thans bestaande quarantaine wezen eene betere inrigting te geven en om in tijds te doen onderzoeken naar de te nemen maatregelen tegen het *Casu quo* verschijnen dier ziekte in deze Kolonie.

Ten gevolge van die overweging is door Zijne Excellentie eene Commissie daargesteld, bestaande uit de Heeren Medicinæ Doctores:

F. W. HOSTMANN,
C. HERING,
E. R. SCHLÖRHOLTZ

en den 1sten Officier van Gezondheid aan Boord van Z. M. Corvet *Hippomenes*; en zulks onder het præsidie van den fungerenden Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, President van het Collegium Medicum; zullende de Commissie worden bijgestaan door den Scriba van het Collegium Medicum welke bij dezelve als amanuensis zal fungeren; welke Commissie over voorschreven onderwerp zal beraadslagen en aan den Gouverneur Generaal een beredeneerd rapport deswege zal indienen.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Algemeene Secretarij.

Den 30 Augustus 1832.

Van wege Gouvernent Generaal in Rade, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden aan den Slaaf ANDRÉ, toebehoord hebbende aan JOHANNES ANDRIES DONEUS, en dat gemelde gemanumitteerde voortaan zal heeten:

ANDRIES DUIVINGA.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

PARAMARIBO, 1sten *September*. Op Woensdag den 29 Augustus, des morgens te negen ure, heeft de Heer Mr. P. DE KANTER, te voren President van het Hof van Civile en Kriminele Justitie in de Kolonie *Curaçao*, doch voor eenigen tijd door Zijne Majesteit benoemd tot *Procureur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen*, in deze betrekking den eed daartoe bepaald in handen van Z. E. den Heer Gouverneur Generaal afgelegd.— Tegen 10 ure begaf eene Commissie uit het Hof van Civile en Krimineie Justitie alhier, zich naar de woning van Zijn Ed. Groot Achtbare, ten einde Zijn Ed. aftehalen, en naar het Hof te begeleiden. De Procureur Generaal in de Vergadering binnengeleid zijnde, werden de Heeren Advokaten en Procureurs voor het Hof postulerende, namens het Hof geinviteerd, hunne gewone plaatsen in de vergaderzaal te nemen, hetwelk geschied zijnde, aanvaardde de Heer Procureur Generaal zijne nieuwe betrekking met allezins doelmatige toespraken vooraf aan het Hof zelf, en vervolgens aan Heeren Advokaten en Procureurs; die in de zaal aanwezig waren: bij welke gelegenheid Zijn Ed. den aard kenschetste der onderscheidene betrekkingen, waarin deze door hem aanvaarde waardigheid hem zoo wel ten opzigte van het Hof zelf, als ten opzigte der voor het Hof praktizerende Advocaten en Procureurs had geplaatst, terwijl Zijn Ed. zijne toespraken besloot met heilwenschen zoo in het algemeen voor het welzijn dezer volkplanting als in het bijzonder van hen, met welken deze zijne waardigheid hem voortaan in betrekking zoude brengen.

Na voleindigde rede sloot de Heer President van het Hof de vergadering, waarop de Heer Procureur Generaal door het geheele Hof naar zijne woning werd vergezeld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

ROTTERDAM, 4 *Julij*. De parijsche brieven van den 30 junij brengen het belangrijk nieuws mede, dat het Hof van Cassatie, des avonds van den 29sten, uitspraak gedaan heeft in de voorziening van *Geoffroy*, die door den eersten Krijgsraad ter dood veroordeeld is, en de procedure en het vonnis van die militaire regtbank heeft gecasseerd en vernietigd, verklarende de onbevoegdheid van die regtbank, als strijdig met de artikels 53 en 54 van het constitutionele charter, die uitdrukkelijk bepalen, dat niemand aan zijnen natuurlijken regter kan onttrokken en dienvolgens geene buitengewone commissien en regtbanken kunnen daargesteld worden. Hierop is een koninklijke ordonnantie gevolgd, bij welke de staat van beleg voor Parijs opgeheven is. Den volgenden dag heeft het Hof van Cassatie nog de vonnissen, waarbij *Colombat* en *Hassenfratz* ter dood verwezen waren, om dezelfde redenen vernietigd. De heer *Odillon Barrot* heeft de zaak van *Geoffroy* voor het hof bepleit en de advokaat-generaal *Voisin de Gartempe* de wettigheid van het in staat van beleg stellen en de bevoegdheid der krijgsraden staande gehouden. (*Rotterd. Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 29 *Junij*. Dezen namiddag houden de keizers van Westmunster en de vrienden der hervorming eene bijeenkomst in de herberg *de Kroon en het Anker*, om te beraadslagen op welke wijze het best het feest der hervorming kan gevierd worden. Daar zijn verscheiden voorstellen gedaan; eenigen wilden, dat men te dier gelegenheid de armen uit elk kerspel op een maaltijd zou onthalen, en hen met hunne vrouwen en kinderen dus een vrolijken dag bezorgen; anderen meenden, dat er eene algemeene illuminatie moest plaats hebben; sommigen stelden voor een hospitaal op te rigten, terwijl er ook ge vonden werden, die gaarne eene zuil van graniet, ter eeuwiger gedachtenis van het aannemen der hervormings-wet, zagen optrekken. Tot op dit oogenblik is die vergadering tot geen besluit gekomen.

— Tot nog toe heeft men hier geen berigt van het uitzeilen der expeditie van don *Pedro*. Intusschen is men te weten gekomen, wat aanleiding gegeven heeft tot het zoo algemeen en zoo stellig verspreid gerucht, dat de vloot den 9 dezer onder zeil zou gegaan zijn. De kapitein van een fransch schip, te Brest aangekomen, dat den 6den van de Azorische-Eilanden vertrokken was, had aan den minister van marine geschreven, dat voor zijn vertrek de troepen scheep gingen, en bij het ontvangen van dien brief had de minister gezegd te gelooven, dat de expeditie den 9 gezeild zou wezen. Dit moet door sommige bijstanders verkeerdelijk opgevat zijn, die vervolgens verhaald hebben, dat bij het ministerie de tijding van het zeilen der vloot aangekomen was.

Den 1sten Julij. Eergisteren avond heeft de Kanselier van den Exchequer in het Huis der Gemeenten eene leening voorgesteld aan de kolonien Jamaica, Barbados, St. Lucie en St. Vincent, ter tegemoetkoming van de aanzienlijke verliezen, die zij door stormen en orkanen geleden hebben. Het Huis heeft hierin toegestemd.

Op de vergadering in *de Kroon en Ankers* is besloten, dat het hervormings-feest, zoodra de schotsche en iersche hervormingswetten door den Koning bekrachtigd zijn, door eene illuminatie gevierd zal worden, die vier avonden achtereenvolgende zal plaats hebben. (*Rotterd. Courant.*)

BETREKKINGEN VAN HET GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG TOT HET GESLACHT ORANJE-NASSAU, TOT DUITSCHLAND EN TOT BELGIE.

Uit de *Frankf. O. P. Amtszeitung.*

Daar de twistvraag tusschen Holland en Belgie, met opzigt tot het Groot-Hertogdom Luxemburg, het voor onze lezers moet doen wenschelijk zijn, de betrekkingen van dat gewest tot het Huis Oranje-Nassau, tot Duitschland en tot Belgie te leeren kennen, zoo gelooven wij hun geene ondienst te doen, door hun een bekort overzigt te leveren van de geschiedenis en het staatsregt van gemeld Geslacht.

Sints geruimen tijd is het Duitsche Huis van Nassau gesplitst in twee takken; de jongste, de Ottosche linie genoemd, regeert in de Nederlanden; de oudste tak, de Walramsche linie geheten, heerscht over het Hertogdom Nassau. Beiden hebben, van eeuwen her, land-eigendommen in Duitschland in bezit, van welke het grootst gedeelte tusschen den Main, de Lahn en de Sieg was gelegen. De Ottosche tak, of het Huis Nassau-Oranje, bezat de Vorstendommen Dillenburg, Hamaker, Siegen en Diets; de Walramsche tak het oude Nassau, dat, sedert het jaar 1806, een deel van het Hertogdom Nassau uitmaakt. Krachtens eene familiewet van den jare 1783, die onder den naam van het Nassausche erfverbond bekend is, werden de in Duitschland gelegene bezittingen der beide takken verklaard één Geheel uit te maken, en tusschen hen een wederzijds opvolgingsregt vastgesteld, ter voorziening in het geval waarin de eene of andere der beide takken mogt uitsterven zonder mannelijken erfgenaam. De Koning der Nederlanden, in zijne hoedanigheid van Souverein Vorst der Duitsche landen van den Ottoschen tak, die in het erfverbond waren begrepen, deed nu, krachtens art. 70 der congres-akte van het jaar 1815, ten voordeele van Pruissen, afstand van alle zijne regten op die landen. Daar, echter, deze afstand niet geschieden kon zonder de regten van den anderen tak in het Hertogdom Nassau te krenken, zoo werd in het 71ste artikel van gezegde congres-akte bepaald, dat de regten van hetzelve op de vier aan Pruissen afgestane Vorstendommen, naar luid van het erfverbond van den jare 1783, in kracht gehouden, en op het Groot-Hertogdom Luxemburg overgedragen zouden worden. Als voorwaarde werd nu noodwendig de scheiding van het Groot-Hertogdom Luxemburg van het Koningrijk der Nederlanden, en van het Belgische gedeelte van dezen staat, vastgesteld. Onder meer andere bepalingen van het Nassausche erf-

verbond, die de inlijving van het Groot-Hertogdom Luxemburg in het Koningrijk der Nederlanden verbinderen, kwam hierbij tevens de erfopvolgingsorde der beide geslachtstakken in aanmerking; deze wijkt van de grondwettelijke erfopvolging in de Nederlanden geheel af, want hier kunnen, bij het uitsterven der mannelijke linie, de vrouwen de kroon erven, waarbij echter het Groot-Hertogdom Luxemburg aan den Duitschen tak van het Geslacht Nassau zoude toevallen. Alsdan zoude derhalve de Hertog van Nassau, Opperheer van het Groot-Hertogdom Luxemburg, en dit land ook in den persoon van deszelfs regeerder van het Koningrijk der Nederlanden gescheiden zijn. Daarentegen zoude de Koning der Nederlanden, bij uitsterving van het Hertoglijk Huis Nassau, Souverein-Hertog van Nassau worden. Daaruit zoude echter even zoo min eene inlijving van het Hertogdom Nassau in het Koningrijk der Nederlanden het gevolg zijn, als thans het Groot-Hertogdom Luxemburg in dezen staat ingelijfd is, ofschoon beiden aan eenen en denzelfden vorst zijn onderworpen. Zoo is het koningrijk Hanover, gelijk het *Journal de Francfort* van 1830 door eene juiste vergelijking heeft aangemerkt, ook geen integrerend deel van Groot-Brittannie, en ook hier zal eene splitsing plaats grijpen, wanneer de kroon van Engeland, krachtens de wetten des lands, op eene vorstin van het Hanoversche Huis overgaat. Aangezien, derhalve, de door den Koning der Nederlanden afgestane Duitsche landen niet bij uitsluiting hem en zijnen opvolgeren, maar aan het gezamenlijke Huis van Nassau toebehoorden, zoo werd daarvoor het Groot-Hertogdom Luxemburg, krachtens artikel 67 der congres-akte, tot een lid der Duitsche Bondsvergadering verklaard, en in de beide volgende artikelen, de grenzen van hetzelve, niet slechts tegen Frankrijk en Pruissen, maar ook tegen het Koningrijk der Nederlanden en tegen deszelfs Belgische provincien, naauwkeurig bepaald. De volslagene ineensmelting van Holland en Belgie strekte zich derhalve geenszins uit tot het Groot-Hertogdom Luxemburg, (hetwelk, als bijzonderen staat, aan de keten der Duitsche Bondsvergaderingsleden geschakeld is. De stad Luxemburg is, krachtens de traktaten, tot vestingsterkte van het Duitsche verbond bestemd, en door hetzelve als zoodanig militair bezet. (*Overgenomen.*)

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 13den Augustus 1832. J. E. LIJONS, Vendumeester, aan ABm. Bn. DE VRIES, van het Huis en Erf, aan de *Steenbakkers Gracht*, La. D. No. 875*a*.

Idem. J. E. LIJONS, Vendumeester, aan de Wed. S. ABENDANON, geboren ABENATAR, van het Huis en Erf, aan de *Graven Straat*, La. D. No. 29.

Den 22sten. M. M. SWEIKART, aan J. G. WEIJLER, van het Huis en Erf, op den hoek van de *Pontewerf-* en *Zwartenhovenbrug Straten*, La. D. No. 509.

Den 27sten. M. A. KEIJSER, Vendumeester, aan A. WILDEBOER, van het Huis en Erf, aan de *Wageweg Straat*, La. D. No. 139*a*.

Paramaribo den 31 Augustus 1832.

WENTHOLT,
Secretaris.

De AMBTENAREN provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen op Vrijdag den 7den September e. k. des namiddags ten *vier* uren, door den Vendumeester S. F. FLU, publiek doen verkoopen: ten sterfhuize en voor rekening den Boedel Mr. J. A. V. VAN ESCH, diverse welonderhoudene Mahoniehouten Meubelen, waaronder een uitmuntend Forte Piano met toebehooren, Plated- en Zilverwerk, vreemde Gouden en Zilveren munten, &c. &c. &c.

Paramaribo den 29 Augustus 1832.

C. A. FISCO,
2de Commies.

Tot onze bittere droefheid ontvingen wij dezer dagen het berigt, dat op den 19den Mei dezes jaars te *New-York* is overleden, onzen veel geliefden Zoon en Broeder HERMANUS CORDOVA, in den jeugdigen ouderdom van 26 jaren; gevende hiervan aan familie en vrienden door deze, kennis.

Paramaribo den 30 Augustus 1832.

SOPHIA van CORDOVA.
ESTHER FRANCINA CORDOVA.
RUDOLF PIERRE CORDOVA.

Op den vroegen morgen van den 26 Augustus 1832, is alhier overleden, in den ouderdom van 30 jaren en 22 dagen, JOSINE FRANCIS PERIÉ, geliefde Echtgenoot van

M. T. IJVEL.

WORDT TE KOOP GEPRESENTEERD:

De Katoen-Plantagie *Burnside*, gelegen aan de Zeekust, in het Opper-district *Nickerie*, bekend op de generale kaart dezer Kolonie, onder de Nummers 210 en 211, bestaande uit twee Loten Land groot 1000 akkers, waarvan 536 akkers met Katoen, 116 met Banannen zijn beplant en 348 akkers zeer onlangs in polder zijn gelegd, om met Suikerriet te worden beplant. — Tot deze Plantagie behoort eene werkbare magt van 252 Slaven, eene groote Katoen-loots, Katoenpres, Woonhuis, een Regenbak van gegoten IJzer, Magazijn, en andere noodige Gebouwen; alsmede een genoegzaam aantal van Negerhuizen; voorts 117 stuks Hoornvee en 165 stuks Schapen.

De Landerijen zijn bij uitstek geschikt tot de cultivatie van Katoen, Koffij of Suiker, en de Slavenmagt is sedert de laatste *tien* jaren aanmerkelijk vermeerderd.

De gegadigden gelieven zich tot het bekomen van nadere inlichtingen te addresseren, bij den ondergeteekenden alhier, aan de *Maagden Straat* woonachtig.

Paramaribo den 27 Augustus 1832.

JAs. ROBERTSON qq.

Wordt te *huur* gevraagd, een of twee bekwame *DRESNEGERS*, om op Plantaadje werkzaam te zijn; — adres ten Kantore van

R. van REES Az.

Al de genen welke iets te vorderen hebben van- of verschuldigd zijn aan den Boedel wijlen Mejufvrouw ABIGAëL ABENACAR, alhier op den 25 Junij ll. overleden, gelieven daarvan zoo spoedig mogelijk, op- en aangave te doen aan den ondergeteekende, als Testamentair Executeur derzelve Boedel.

Paramaribo den 30 Augustus 1832.

D. S. GOEDSCHALK qq.

De 1ste Luitenant J. VALENTIJN, neemt bij deze voor eene korten tijd, afscheid van zijne vrienden en bekenden.

Braamspunt aan boord van het Schip de Surinaamsche Vriend den 31sten Augustus 1832.

Wekelijks te bekomen van de Plantaadje *Livorno*, 300 bosschen boomrijpe *BANANNEN*, en 1000 baskieten *TAJERS*.

N. G. VLIER qq. c. s.

Weggeloopen van den Houtgrond *Zorg en Vrij*, de Negers FERDINAND, HAZARD en GELUK; — die dezelven teregt brengt, of van derzelver schuilplaats aanwijzing doet, kan op eene billijke belooning aanspraak maken.

Paramaribo den 1 September 1832.

MULLER Az. qq.

Mengelwerk.

DE MISDADIGER.

(APPERT, *sur les Prisons, les Hospices, &c.*)

Hoe vele misdaden straft de maatschappij, welke zij zoude hebben kunnen voorkomen, ja die zij zelve heeft veroorzaakt; gelijk eene slechte moeder, die weigert haar kind te zogen, en het naderhand de wreede kwaal verwijt, welke het met de melk der huurlinge heeft ingezogen!

Een menschenvriend bezocht, op zekeren tijd, eene onzer gevangenissen. Hoe kromp zijn hart zamen, bij het aanschouwen van die barbaarsche vermenging van misdaden met ligte misslagen, dwalingen, ongelukken en jeugdige onbezonnenheden! »Groote God!" riep hij uit, »is het mogelijk, dat men, zonder mededoogen met hunne jaren en toekomstig lot, dezen twaalfjarigen knaap, die aardappelen stal, dien, anderen, die een hoen ontvreemdde, dezen, die een brood wegnam, dien eindelijk, wiens gansche misdaad is een verlaten kind te zijn, dus in het gezelschap laat van dien struikroover, dien schaamteloozen dief, dien moordenaar, wien het schavot verwacht!" — Terwijl hij bij deze gedachte huiverde, naderde hem de man, *wien het schavot wachtte*, en verzocht, als eene gunst, hem zonder getuigen te mogen spreken. Terstond zag nu, onze menschenvriend in hem niet dan een' ongelukkige, dien hij moest vertroosten. Hij nam hem alzoo minzaam ter zijde, terwijl zachtmoedigheid om zijne lippen zweefde. »Hoezeer beklaag ik u!" sprak hij hem toe: »Hoe toch hebt gij zoo geheel den Godsdienst en het gevoel der menschelijkheid kunnen vergeten en versmoren, dat gij een' uwer natuurgenooten van het leven kondet berooven? Helaas! in den toestand, waarin gij thans verkeert, wat kan ik voor u doen? Mijn medelijden baat u luttel, van God alleen moet gij alles verwachten; uw berouw vermag veel, en met weemoedige blijdschap wil ik mijne gebeden met de uwe paren." — Mijnheer!" hernam de Misdadiger op een' zachtzinnigen en bedaarden toon, »sinds lang verwacht ik niets meer van menschen; mijne hope is op God. Intusschen kunt gij nog iets voor mij doen, en ik heb eene bede aan u. Verleen mij een oogenblik gehoor. Wees van mijne vroege jeugd af, of, om beter te zeggen, een verlaten kind, leefde ik van aalmoezen. Bedelbrood is een harde kost, dien dikwijls de verachting alleen aan het lastig aanhouden schenkt, of liever toewerpt. Op zekeren dag (de honger drong er mij toe) stal ik eenige appelen; ik werd gevat. Hadde men mij het kwaad, in den diefstal gelegen, onder het oog gebragt, ik zoude er berouw van gehad hebben; maar men zeide mij niets; men behandelde mij hard; men sloot mij, gedurende verscheidene maanden, op met menschen, door losbandigheid bedorven en met misdaden bezoedeld. Hunne raadgevingen verleidden, hunne valsche grondbeginselen verblindden mij, en bij het verlaten der gevangenis was ik een behendige dief geworden. Van nieuws greep mij, en van nieuws en dieper nog werd ik in dit verblijf der eerloosheid verleid en verward. Na verloop van eenige jaren herkreeg ik mijne vrijheid; ik werd een gewetenlooze moordenaar!... Mijne overdenkingen, en, durf ik zeggen, mijn natuurlijk gezond verstand, hebben mij ten laatste tot inkeer gebragt. Onzinnige! Ik waande mij op de maatschappij te mogen wreken; zij wreekt zich thans op hare beurt.... Mogt ik tot dezen prijs vergiffenis verwerven bij het éénig regtvaardig Wezen, dat weet te onderwijzen en te vergeven!" Op deze woorden hief de Misdadiger zijne oogen ten Hemel, en de uitdrukking zijns gelaats was vol van eerbied, vertrouwen en ware vroomheid. Hij vouwde zijne handen; de wijsgeer deed desgelijks, en stoorde zijne godsdienstige aandacht niet. Weldra ging hij met warmte voort: »Mijnheer! Mijnheer! aanschouw deze jeugdige knapen, wier onschuld nog niet verloren is, en die alleen behoeven op den goeden weg gebragt te worden; wat kunnen zij, te midden van ons, anders opdoen, dan het besmettend voorbeeld der misdaad en de heilloosste lessen? Mijnheer! Mijnheer! in den naam van God almagtig, bijaldien gij eenigen invloed bezit, verwijder dan van hier die ongelukkige kinderen! Dat men hen onderwijze, dat men hen opbeure, dat men hunne arme zielen verheffe, in stede van ze te verbeestelijken! o, Welk eenen dienst zoudt gij hun bewijzen! Wat mij betreft, deze is de éénige gunst, die ik van u smeek, gelukkig van alsdan ten minste ééne goede daad verrigt te hebben, alvorens te verschijnen voor den oppersten Regter." — Hij zweeg. De wijsgeer bleef van verbazing en bewondering roerloos staan. »Wetgevers," riep hij uit, »en gij allen, die magt bezit, welk eene les voor u!"

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.